

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ.

Α.- ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο αθλητικός νόμος 2725/ 1999, περίπου 15 χρόνια μετά την ψήφισή του και την θέση του σε ισχύ, δεχόμενος στο μεταξύ πολλές συγκυριακές τροποποιήσεις που ενίσχυσαν την αίσθηση ρευστότητας και αποτέλεσαν αντικείμενο σοβαρών διενέξεων, είναι ανάγκη να κριθεί εξαρχής και (αν όχι να καταργηθεί στο σύνολό του και να αντικατασταθεί από ένα σύγχρονο νομοθέτημα, με σαφή κατεύθυνση και νομοτεχνικά άρτιο), τουλάχιστον να εκλογικευθεί σε σοβαρές ρυθμίσεις του, ώστε να καταστεί λειτουργικός, σύγχρονος, ανταποκρινόμενος στις ανάγκες και προκλήσεις που έχουν φανεί κατά το διάστημα της ισχύος του.

Ασφαλώς δεν είναι δυνατόν να παρουσιάσουμε, με οποιαδήποτε ιδιότητα, συνολική πρόταση για τη νομοθετική τάξη στον αθλητισμό, αφού αυτό αντιβαίνει την ιδιότητά και τα καθήκοντά μας. Είμαστε όμως υποχρεωμένοι, ταυτόχρονα, να επισημάνουμε ότι, ιδίως μετά τις αλλεπάλληλες αντιδικίες μεταξύ του Ελληνικού Κράτους, όπως κατά καιρούς εκπροσωπούνταν, και της Ελληνικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας, η θέσπιση του περίφημου «αυτοδιοίκητου» (άρθρο 29 παρ. 12 του νόμου 3479/ 2006), έχει δραματικά αυξήσει τα κρούσματα αδιαφάνειας, ασυδοσίας και μονομέρειας στην διοίκηση του ποδοσφαίρου και μάλιστα του επαγγελματικού. Έκτοτε, όσες προσπάθειες έγιναν εκ μέρους της πολιτείας για την άσκηση της συνταγματικά κατοχυρωμένης υποχρέωσής της να μεριμνά ρυθμιστικά για τον αθλητισμό, κατέληξαν σε παταγώδη αποτυχία ή σε επώδυνο συμβιβασμό, που κάθε φορά τελικά επιβεβαίωνε την αίσθηση ότι η εκάστοτε ηγεσία της Ε.Π.Ο. είναι πανίσχυρη και απρόσβλητη.

Έτσι, έχει δημιουργηθεί ένα ισχυρό αφανές (;) και αδιαφανές καθεστώς, που εποπτεύει και καθοδηγεί τα πάντα στο επαγγελματικό ποδόσφαιρο με την ανοχή της ΕΠΟ. Το καθεστώς αυτό βοηθάει στην προάσπιση των κεκτημένων αυτών που ελέγχουν την ΕΠΟ, ενεργώντας σε όλα τα επίπεδα (έλεγχος της δειπαισίας, των

πειθαρχικών και άλλων δικαιοδοτικών επιτροπών, υποβοήθηση των ομάδων που ελέγχονται από τον κυρίαρχο με κάθε τρόπο κλπ).

Η κατάσταση αυτή έχει οδηγήσει στο απροχώρητο: Το ποδόσφαιρο δεν είναι δυνατό να προαχθεί, παρά τις συγκυριακές ή συμπτωματικές επιτυχίες, οι φίλαθλοι απομακρύνονται από τα γήπεδα και αποστρέφονται το άθλημα, ενισχύονται τα φαινόμενα τυφλού φανατισμού και συνακόλουθα της βίας, αποθαρρύνονται όσοι προσπαθούν να προσεγγίσουν το ποδόσφαιρο με άλλη, επιχειρηματικά υγιή θεώρηση, δυσφημείται το άθλημα, η κυβέρνηση και η ίδια η χώρα από όσα νοσηρά φαινόμενα αναφέρονται («στημένοι» ή ελεγχόμενοι αγώνες, βία κλπ). Επομένως, έχει έλθει η κατάλληλη στιγμή ώστε να επιχειρηθεί μία νομοθετική παρέμβαση λαμβανομένης υπόψη της χαμένης έξωθεν καλής μαρτυρίας της ΕΠΟ.. Αυτή πρέπει να αναζητά όχι την χειραγώγηση του ποδοσφαίρου από την εκάστοτε πολιτική ηγεσία, με ότι αυτό συνεπάγεται στην περίπτωση εναλλαγών κυβερνήσεων ή και στελεχών του ίδιου κόμματος στην ηγεσία, αλλά κυρίως την δημιουργία σοβαρών θεσμών που να επιτρέπουν και την ρύθμιση των πραγμάτων του ποδοσφαίρου από διάφανες και δημοκρατικά εκλεγμένες διοικήσεις, αλλά και την καθοριστική εποπτεία της πολιτείας και την δυνατότητα παρέμβασής της όταν υπάρχει έκνομη συμπεριφορά.

Αυτός ο σκοπός δεν μπορεί να επιτευχθεί παρά μόνο με την αλλαγή του τρόπου εκλογής της διοίκησης της ΕΠΟ, του τρόπου λειτουργίας της και με το δημόσιο έλεγχο, με όργανα που έχουν δημοκρατική νομιμοποίηση και κατά τεκμήριο ανεξαρτησία (δικαστικές και ανεξάρτητες αρχές). Εφόσον δεν υπάρχει η ψευδαίσθηση ότι η ΕΠΟ θα δεχθεί οποιαδήποτε νομοθετική παρέμβαση, η τελευταία μπορεί να επιτευχθεί είτε με τη συναίνεση και υποστήριξη των διεθνών ποδοσφαιρικών φορέων (ΦΙΦΑ, ΟΥΕΦΑ), οι οποίοι κατανοούν καλύτερα την ανάγκη να συνδιαλέγονται με κυβερνήσεις κρατών και υπερεθνικών θεσμών (π.χ. Ευρωπαϊκή Ένωση) , είτε με την επίδειξη πυγμής της κυβέρνησης σε περίπτωση που διαπιστώνονται έκνομες συμπεριφορές, με ταυτόχρονη χρήση των δυνατοτήτων που προκύπτουν από την με κάθε τρόπο χρηματοδότηση των ομάδων, σε συνδυασμό με τις υποχρεώσεις που αυτές έχουν απέναντι σε δημόσιους φορείς (π.χ. φορολογικές και ασφαλιστικές υποχρεώσεις). Είναι

προφανές ότι η κυβέρνηση, παρά τις μεγαλόστομες εξαγγελίες, δεν αντιμετώπισε αποτελεσματικά τις τελευταίες περιπτώσεις που εμφανίστηκαν και εξέθεσαν την ΕΠΟ, ώστε να διασφαλίσει τη δυνατότητα παρέμβασης στις εξελίξεις (περιπτώσεις πλαστών ενημεροτήτων ταυτόχρονα με τις αταξίες στην αδειοδότηση των ομάδων, που οδήγησαν στο κλείσιμο της ΕΠΟ για δέκα ημέρες, περίπτωση αποκαλύψεων για «στημένους» αγώνες, με την εμπλοκή πολλών ποδοσφαιρικών παραγόντων). Οι υποθέσεις όμως αυτές παραμένουν ανοιχτές και αυτό μπορεί να επισημανθεί κατάλληλα στην ηγεσία της ΕΠΟ. Άλλωστε ήδη με τη διάταξη που θέσπισε το αυτοδιοίκητο (άρθρο 29 παρ. 12 ν. 3479/ 2006, προβλέφτηκε ρητά ότι: «Θέματα οικονομικού ελέγχου για τις επιχορηγήσεις που λαμβάνει η Ε.Π.Ο. από το κράτος, ελέγχου νομιμότητας, δημόσιας τάξης και ασφάλειας υπόκεινται στην αποκλειστική ρυθμιστική αρμοδιότητα του κράτους». Αυτή η διάταξη δείχνει το δρόμο για την συντονισμένη κρατική παρέμβαση.

ΜΕΘΟΔΟΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

1.- Ε.Π.Ο.

Α.- Στο άρθρο 24 του αθλητικού νόμου προβλέπεται μία περίπλοκη διαδικασία για την εκλογή του Δ.Σ. αθλητικής ομοσπονδίας, όταν αυτή έχει ως μέλη της Ενώσεις. Η διάταξη αυτή είχε τεθεί με το ν. 3262/ 2004 φωτογραφικά για την ΕΠΟ, αλλά ουδέποτε εφαρμόσθηκε από αυτήν με την επίκληση του αυτοδιοίκητου. Προβλέπει συνοπτικά την εκλογή του Δ.Σ. από ειδικούς αντιπροσώπους, που εκλέγονται ανά Ένωση με βάση τον αριθμό των αθλητικών σωματείων που είναι μέλη της. Η εφαρμογή αυτού του συστήματος των εκλεκτόρων, θα διέυρνε τον αριθμό αυτών που ψηφίζουν για τις εκλογές της ΕΠΟ και θα καθιστούσε πιο δύσκολο τον απόλυτο έλεγχό τους που υπάρχει σήμερα. Όμως ως πρακτική θα ήταν ανεφάρμοστη, θα δημιουργούσε πλήθος ακυροτήτων και δικαστικών εκκρεμοτήτων.

Πρέπει επομένως να προβλεφθούν εναλλακτικοί τρόποι εκλογών, όπως π.χ. η απόδοση περισσότερων ψήφων στο επαγγελματικό ποδόσφαιρο και μάλιστα στις ομάδες της SUPERLEAGUE. Σήμερα η τελευταία είναι μία απλή Ένωση της ΕΠΟ και έχει μία ψήφο, ίδια δηλαδή ισχύ με μία μικρή Ένωση που έχει ως μέλη είκοσι

σωματεία (π.χ. Ένωση Ευρυτανίας, Χίου κλπ). Θα μπορούσαν να αποδοθούν στην SUPERLEAGUE τόσες ψήφοι όσα τα μέλη της, σύμφωνα και με δική της απόφαση και να ψηφίζει κάθε μία ομάδα. Υπάρχει και σχετική απόφαση και διεκδίκηση της Ένωσης. Κάτι ανάλογο, σε μικρότερη κλίμακα, θα μπορούσε να προβλεφθεί και για τις ομάδες της Football League. Τέλος, το σύστημα θα μπορούσε να γίνει πιο δίκαιο αν προβλεπόταν ψήφοι των Ενώσεων ανάλογα με τον αριθμό των σωματείων-μελών τους, γιατί είναι άδικο να έχει μία ψήφο η Ένωση Ευρυτανίας και μία η ΕΠΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ με διακόσια σαράντα σωματεία- μέλη. Ενδεχόμενος συνδυασμός των δύο αυτών αλλαγών, θα καθιστούσε το εκλογικό σώμα ουσιαστικά ανέλεγκτο.

Β.- Σημαντική είναι και η ρύθμιση της δυνατότητας της Ομοσπονδίας να εκδίδει Κανονισμούς κατά το δοκούν, που αλλάζουν μάλιστα κατά τη διάρκεια της αγωνιστικής περιόδου (πρόσφατο θέμα με τον αριθμό των ομάδων που θα υποβιβαστούν). Να μην ισχύουν οι Κανονισμοί αν δεν επικυρώνονται από μική Επιτροπή Ομοσπονδίας- ΓΓΑ (ή άλλου ανεξάρτητου οργάνου) και δεν δημοσιεύονται έγκαιρα.

Γ.- Η πολιτεία, με το πρόσχημα της μη δυνατότητας συμμετοχής εν ενεργεία δικαστικών λειτουργών με μειωηφικό αριθμό στις διάφορες Επιτροπές, απεμπόλησε το δικαίωμά της να συμμετέχει στις Πειθαρχικές και λοιπές δικαιοδοτικές επιτροπές της ΕΠΟ. Το λάθος αυτό πρέπει να επανορθωθεί, γιατί η πείρα δείχνει ότι η παρουσία εν ενεργεία δικαστών αποτρέπει τις διάφορες υπαγορευμένες αποφάσεις. Πρέπει στο σημείο αυτό να επανέλθουμε στο καθεστώς που ίσχυσε έως το 2008, που υπήρχαν παντού δικαστές και πολύ καλύτερες αποφάσεις.

Δ.- Συμμετοχή ανεξάρτητων προσώπων, ακόμη και εκπροσώπων θεσμικών Οργάνων (Επιμελητήρια, επιστημονικοί σύλλογοι), στις διαδικασίες της αδειοδότησης των ΠΑΕ, με σκοπό τον περιορισμό της αసుδοσίας και των αμφισβητούμενων διαδικασιών. Επίσημη αναγνώριση της διαδικασίας, με ανάλογη διαμόρφωση των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Επαγγελματικού Αθλητισμού, το

ρυθμιστικό αντικείμενο της οποίας έχει εκ των πραγμάτων περιορισθεί. Εκσυγχρονισμός της τελευταίας και στελέχωση ή κατάργησή της, γιατί με τη σημερινή διάρθρωση δεν έχει ουσιαστικό αντικείμενο.

Ε.- Επίτευξη συμφωνίας για τον έλεγχο της διαιτησίας. Το παράδειγμα της παρέμβασης Φλωρίδη, που οδήγησε στον σχηματισμό ΚΕΔ κοινής αποδοχής, που βοήθησε στην κάθαρση της διαιτησίας από τα όργανα της «παράγκας» (είχαν απομακρυνθεί σε μία μέρα τα δύο τρίτα των διαιτητών Α' Εθνικής), δεν μπορεί να αγνοηθεί και διδάσκει ότι τίποτε δεν είναι ακατόρθωτο, όταν υπάρχει επιμονή και συντονισμένη δράση. Η σημερινή διοίκηση της διαιτησίας είναι το αποκορύφωμα της αδιαφάνειας και του απόλυτου εξωθεσμικού ελέγχου και οδηγεί στη γνωστή κατάσταση.

Συμπέρασμα: Με την άσκηση κατάλληλης πίεσης, είναι δυνατό να επιτευχθεί συναίνεση της ΕΠΟ σε γενναίες θεσμικές αλλαγές, που θα συμβάλλουν στην εμπέδωση κλίματος ισονομίας και εμπιστοσύνης, στην ανάκτηση της αξιοπιστίας και στον υγιή ανταγωνισμό, προς γενικό όφελος.

B.- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ- ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΠΑΕ

Η Πολιτεία έχει εκούσια απωλέσει το δικαίωμά της να προβαίνει σε ελέγχους στην Ομοσπονδία ή πάντως αυτοί είναι αποσπασματικοί και αναποτελεσματικοί. Το ίδιο ισχύει και για τις ΠΑΕ.

Σε κάθε περίπτωση, σήμερα υπάρχει μία διαμορφωμένη κατάσταση ύπαρξης πολλών χρεών που νοθεύουν τον ανταγωνισμό και ταυτόχρονα αποτελούν τροχοπέδη για την ανάπτυξη του ποδοσφαίρου. Απαιτείται γενναία ρύθμισή τους, όπως η ΠΑΕ ΠΑΟΚ πάγια αιτείται με τον πλέον επίσημο τρόπο, που θα διασφαλίσει και τα έσοδα του κράτους και τη βιωσιμότητα των ομάδων, για να αποφευχθούν και φαινόμενα τύπου ΑΕΚ και Λάρισας (ενώ φαίνεται ότι ακολουθεί και ο Άρης). Γνωρίζουμε ότι το ζήτημα είναι σύνθετο, αλλά πιστεύουμε ότι δεν έχει υπάρξει η πολιτική βούληση για να ξεπεραστούν τα εμπόδια.

Γ.- ΑΣΦΑΛΕΙΑ –ΤΑΞΗ - ΒΙΑ

Έχουμε και στο παρελθόν υποβάλλει προτάσεις για την αντιμετώπιση της βίας και η αποκτηθείσα πείρα όλων των εμπλεκόμενων μπορεί να διαμορφώσει ένα πολύ καλύτερο πλαίσιο, χωρίς τις υπαναχωρήσεις της πολιτείας που έχουν συμβεί στο παρελθόν, με τις διαφωνίες μάλιστα υπουργών προερχόμενων από τον ίδιο πολιτικό χώρο.

Διαμόρφωση ενός καλύτερου και αποτελεσματικού πλαισίου για τον έλεγχο των συνδέσμων φιλάθλων, χωρίς τις αγκυλώσεις του υπάρχοντος πλαισίου που αποτρέπουν την αναγνώρισή τους και ουσιαστικά τον έλεγχό τους.